

ԻՆԵՆՔ ԿԱՐԳԱՊԱՆ ՅԵՎ ԳԻՏԱԿԻՑ

891.71 Ե
Լ-56

891.710

L-56

uy

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԳԱՐԱՆ

ԼԻՆԵՆԻ ԿԱՐԳԱՊԱՀ
ՈՒ
Գ Ի Տ Ա Կ Ի Ց

8232-53

891.710 իրենց կարգ
համարը և գր
քանակը

ՎՊ-285	11/10/50		

Նկարներ
ԱՆ. ԳԱՍՊԱՐՅԱՆԻ

БИБЛИОТЕКА
Академии Наук
УРСР

30103206

3232-53

ՍԻՐԵԼԻ ՊԻՈՆԵՐՆԵՐ ՅԵՎ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆՆԵՐ.

Դուք Ստալինյան դարաշրջանի ամենայնաբանիկ սերունդն եք, վորովհետև շրջապատված եք մեր հարգատ բոլշեվիկյան կուսակցության, հորհրդային կառավարության և ժողովուրդների մեծահանճար առաջնորդ, յերեխաների ամենասիրելի բարեկամ, մեր հայր և ուսուցիչ ընկեր Ստալինի անսահման հոգատարությամբ:

Ձեզ համար ստեղծված են սովորելու և ստեղծագործական աշխատանքներ կատարելու բոլոր հնարավորությունները:

Ամեն տարի կառուցվում են նորանոր դպրոցական գեղեցիկ շենքեր, պիոներական տներ, ակումբներ, կահավորվում են դպրոցական կաբինետներն ու լաբորատորիաները, հսկայական գումարներ ե տրամադրվում ձեր արտադպրոցական և ամառային առողջապահական աշխատանքների կազմակերպման համար:

Մեր կուսակցությունը, կառավարությունը և Լենինյան կոմյերիտությունը ձեռնարկել ու ձեռնարկում են բոլոր միջոցառումները, վորպեսզի դուք դառնաք մեր սոցիալիստական մեծ հայրենիքի առողջ, գիտակից և բազմակողմանի զարգացած քաղաքացիներ:

Սակայն ձեր շարքերում կան այնպիսիները, վորոնք յերբեմն մոռանում են իրենց պիոներական բարձր կոչումը, խորհրդային դպրոցի աշակերտի պարտականությունները և այս կամ այն անթույլատրելի արարքով վարկաբեկում են թե՛ իրենց, թե՛ իրենց ծնողներին և թե՛ դպրոցն ու պիոներ կազմա-

կերպութիւնը: Նրանք մոռանում են, վոր մեր ղեկավարները, մեր յերկրի հերոսները, գործարանների ու սոցիալիստական դաշտերի ստախանովականները համառ աշխատանքով, կարգապահութեամբ և նվիրվածութեամբ են անվանի մարդիկ դարձել:

Միշտ հիշեցե՛ք, վոր անկարգապահութիւնը, կոպտութիւնը, խուլիգանութիւնը, անկուստութեանութիւնը, հասակավորներին չհարգելը, հատուկ չեն խորհրդային դպրոցականներին ու պիւններներին:

Ոգնեցե՛ք, ուղղեցե՛ք ձեր ընկերներին, վորպեսզի նրանք որինակելի պիւններն և դպրոցականներ լինեն:

Յեղե՛ք կարգապահ տանը, դպրոցում, փողոցում և նույնը պահանջեցե՛ք ձեր ընկերներից:

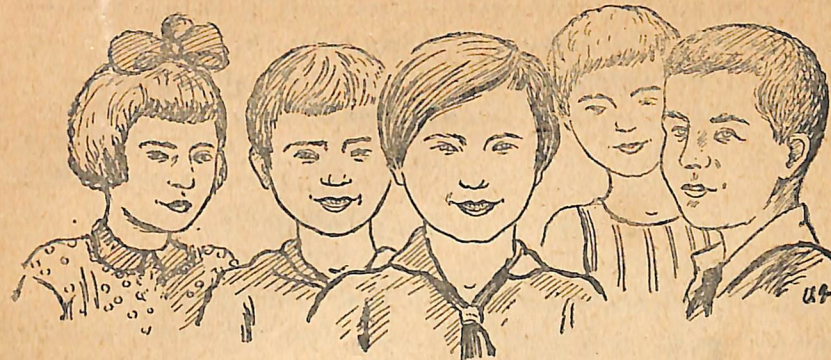
Պայքարեցե՛ք ամրապնդելու բոլշեվիկյան կարգապահութիւնը դպրոցում, ջոկատում:

Պայքարեցե՛ք գիտելիքների յուրացման և ուսման գերազանցիկներ դառնալու համար:

Պայքարեցե՛ք Լենինի-Ստալինի գործի համար:

ՀԼԿՅԵՄ ԿԵՆՏԿՈՄ

ՀԱՅԿ. ԽՍՀ ԼՈՒՍԺՈՂԿՈՄՍ

Ս. ՍՏԱԼԻՆԿԻ

Յ Ե Ր Ե Խ Ա Ն Ե Ր

Ծեր Սուլէյմանից ձեզ հազար վողջույն,
Ծաղկում ե կյանքը մեր, յերեսանե՛ր,
Ձեզ համար յերկրում նոր այգ ե բացվում,
Նոր խինդ ե բերում ձեզ, յերեսանե՛ր:

Վանեցեք ձեզնից անպետք ծուլութիւն,
Յերգով դիմեցեք դուք որը արթուն.
Թող յեղնիկի պես արեւը խնդուն
Դիմաւորի ձեզ, ջան յերեսանե՛ր:

Բաց ե գրքի պես՝ կյանքում ամեն ինչ.
Սովորեցեք դուք լող, վազք ու թռիչք,
Աստղերի ցուքն ու ծովը հմայիչ
Միշտ գրավել են ձեզ, յերեսանե՛ր:

Լայն ե յերկիրը մեր ու ընդարձակ,
Անհուն խինդ ունի, գիրք մեծաքանակ:
Կուզե՞ք ձեռք բերել. — պետք ե շարունակ
Սովորեք անդուլ, իմ յերեսանե՛ր:

Մեր հայրենիքում — գարուն է խնդուն,
 Ձեզ սնուցանող յերկիրը սիրուն,
 Թող փրթթի՛, դառնա ուժեղ, գլխաթուն,
 Յոլա՛ արմասի պես, յերեսանե՛ր:

Թարգմ. Մ. ԴՈՒՐԳԱՐՅԱՆ

ՅՈՒՅԱ ՊԵՐԵԼԻԳԻՆ

ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Առաջ յես սիրում եյի նստել տրամվայների վոտ-
 նակներին վոչ թե այն պատճառով, վոր փող չկար
 (10 կոպեկ միշտ կճարվի), այլ ուղղակի թվում եր՝
 ավելի հետաքրքիր է վոտնակի վրա, թեպետ մի քիչ
 սարսափելի:

Յերեսաներն անգամ ինձ հարգում եյին այդ
 բանի համար և հերոս եյին համարում: Բայց իմ «հե-
 րոսությունը» յերկար չտևեց:

Մի անգամ, մենք յերեսաներով ցատկում եյինք
 մի տրամվայից մյուսի վրա: Յես, ինչպես միշտ, ա-
 ռաջավոր եյի: Հանկարծ — չեմ հիշում, թե այդ
 ի՛նչպես պատահեց, — յես պոկվեցի վոտնակից և ըն-
 կա անիվի տակ:

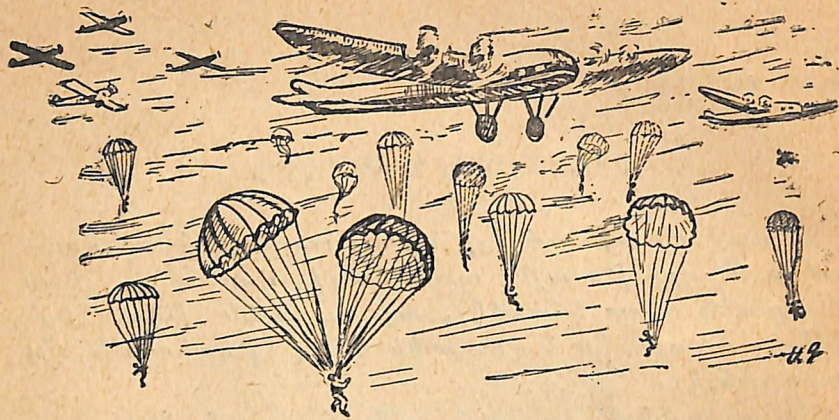
Այժմ կտրել են իմ յերկու վոտները:

Յես ի հարկե, կորած մարդ չեմ, յես կսովորեմ և
 կկարողանամ դառնալ դասատու, գիտնական կամ ին-
 ժեներ: Բայց չե՞ վոր յես առաջ յերազում եյի դառ-
 նալ ողաչու, կամ շողենավի կապիտան, իսկ այժմ
 այդ արդեն չի լինի: Յես չեմ կարող նույնպես և սահ-
 մանապահ լինել, չեմ կարող կանգնել դիրքում շան
 հետ և հետախուզել թշնամուն...

Յես ուզում եմ նախազգուշացնել այն յերեսա-
 ներին, վորոնք մինչև այժմ կպչում են տրամվայի
 վոտնակներին ու բուֆերներին:

Շատերը կասեն ինձ, քանի վոր ցատկել չգիտեյիր,
 չցատկեյիր: Բայց յես ևս այդպես եյի մտածում այն-
 քան ժամանակ, քանի դեռ չեյի ընկել տրամվայի տակ:

«Զագորսկի» մանկատան 4-րդ դասարանի աշակերտ
 20 հունվարի, 1938 թ.

ԽՍՀ Միության հերոս Վ. ԶԿԱՆՈՎ

ԱՄԵՆ ՄԻ ՀԱՄԱՐՁԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ԱԶՆԻՎ ԳՈՐԾ ԶԵ

«Պիոներսկայա Պրավդայում» յես կարդացի Տոլյա Պերելիզինի նամակը, մի տղայի, վորի հետ դըժբախտություն եր պատահել:

Տոլյա Պերելիզինը գրում է հերոսության մասին: Նա և նրա ընկերները իրենց կարիճներ եյին համարում, յերբ տրամվայի գնալու ընթացքում ցատկում եյին վոտնակների վրա և կախ ընկնում նրանցից:

Նրանք կարծում եյին, վոր «համարձակությունը ազնիվ գործ է»: Բայց անմիտ համարձակությունը վոչ մի ժամանակ հերոսության կոչում չի վաստակել և չի վաստակում:

Իսկական խիզախ մարդը վոչ մի ժամանակ անմտորեն, աննպատակ, առանց անհրաժեշտության իրեն վտանգի չի յենթարկում:

Յերբ Միխայիլ Վոդոպյանովը թռավ չեչուակինյաններին ազատելու, ահա՛ այդ խիզախություն եր: Մի՞թե այստեղ համարձակություն չկար. իհարկե կար: Ինքնաթիռը մառախուղի մեջ կարող է մոլորվել, սառցակալել, մոտորի փչացման դեպքում

կարող է հարկադրված վայրեջք կատարել և ջարդվել սառցակույտերին ընդհարվելուց:

Ահա՛ այդ՝ խիզախ և ազնիվ, բայց մտադրված և հիմնավորված համարձակություն եր:

Մարդը վտանգի յենթարկեց իր կյանքը, ուրիշների կյանքը փրկելու համար:

Նա այդ քայլը կատարեց վոչ թե նրա համար, վորպեսզի զարմացնի աշխարհը, այլ նրա համար, վոր կատարի իր պարտքը:

Ահա՛ յերբ յերեսաները ցատկում են մի տրամվայից մյուսը, ձեռք մեկնելով բռնատեղերին, յերբ նրանք այս դեպքում վտանգում են իրենց կյանքը, այդ հերոսություն չէ, այլ ուղղակի հիմարություն:

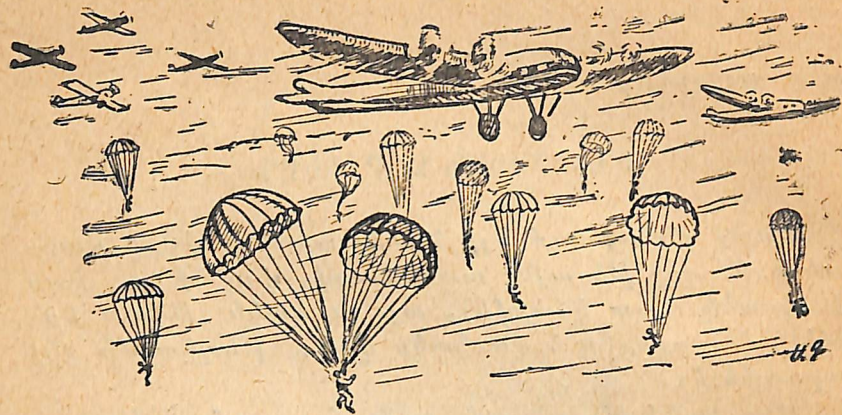
Դուք ուզում եք ձեր մեջ դաստիարակել արիություն, ճարպիկություն, հնարադիտություն, այդչառ լավ է: Այդ ձեզ պետք կգա յերբ դառնաք խորհրդային յերկրի հասունացած քաղաքացիներ:

Մեր հայրենիքին հարկավոր են քաջարի մարդիկ: Բայց արիությունը ձեռք է բերվում վոչ թե տրամվայի վոտնակի վրա:

Դրա համար կան ավելի լավ միջոցներ: Պարապեցե՛ք Փիզկուլտուրայով, սղդացե՛ք չմուշկներով, սահեցե՛ք սահնակներով, կրակեցե՛ք, լողացե՛ք և այլն: Իսկ տրամվայի վոտնակը — դա վոչ թե հերոս դառնալու, այլ հաշմանդամ դառնալու մի ուղի յէ:

Վոչ մի տեղ չկա այնպիսի անկանոն յերթեկություն, ինչպես մեզ մոտ Մոսկվայում: Այդ բանից տուժում է մեր տրանսպորտը: Մեր մեքենաները դնում են ավելի դանդաղ, քան մյուս յերկրներում: Չի կարելի զարգացնել նորմալ արագությունը, յերբ փողոցային յերթեկությունը անկանոն է: Բացի այդ, դա սաստիկ ցնցում է մեքենաների և տրամվայների դեկավարների ջղերը:

Փողոցում յերեսաները կարող են իրենց մեջ

ԽՍՀ Միության հերոս Վ. ԶԿԱԼՈՎ

ԱՄԵՆ ՄԻ ՀԱՄԱՐՁԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ԱԶՆԻՎ ԳՈՐԾ ՁԵ

«Պիոներական Պրավդայում» յես կարդացի Տոլ-յա Պերելիզինի նամակը, մի տղայի, վորի հետ դըժ-բախտություն եր պատահել:

Տոլյա Պերելիզինը գրում է հերոսության մա-սին: Նա և նրա ընկերները իրենց կտրիճներ եյին հա-մարում, յերբ տրամվայի գնալու ընթացքում ցատ-կում եյին վոտնակների վրա և կախ ընկնում նրանցից:

Նրանք կարծում եյին, վոր «համարձակությունը ազնիվ գործ է»: Բայց անմիտ համարձակությունը վոչ մի ժամանակ հերոսության կոչում չի վաստակել և չի վաստակում:

Իսկական խիզախ մարդը վոչ մի ժամանակ ան-մտորեն, աննպատակ, առանց անհրաժեշտության իրեն վտանգի չի յենթարկում:

Յերբ Միխայիլ Վոդոպյանովը թռավ չեչու-կինյաններին ազատելու, ահա՛ այդ խիզախություն եր: Մի՞թե այստեղ համարձակություն չկար. ի հարկե-կար: Ինքնաթիռը մառախուղի մեջ կարող է մոլոր-վել, սառցակալել, մոտորի փչացման դեպքում

կարող է հարկադրված վայրեջք կատարել և ջարդվել սառցակույտերին ընդհարվելուց:

Ահա՛ այդ՝ խիզախ և ազնիվ, բայց մտադրված և հիմնավորված համարձակություն եր:

Մարդը վտանգի յենթարկեց իր կյանքը, ուրիշ-ների կյանքը փրկելու համար:

Նա այդ քայլը կատարեց վոչ թե նրա համար, վորպեսզի զարմացնի աշխարհը, այլ նրա համար, վոր կատարի իր պարտքը:

Ահա՛ յերբ յերեխաները ցատկում են մի տրամ-վայից մյուսը, ձեռք մեկնելով բռնատեղերին, յերբ նրանք այս դեպքում վտանգում են իրենց կյանքը, այդ հերոսություն չէ, այլ ուղղակի հիմարություն:

Դուք ուզում եք ձեր մեջ դաստիարակել արիու-թյուն, ճարպիկություն, հնարագիտություն, այդ չափ լավ է: Այդ ձեզ պետք կգա յերբ դառնաք խոր-հրդային յերկրի հասունացած քաղաքացիներ:

Մեր հայրենիքին հարկավոր են քաջարի մարդիկ: Բայց արիությունը ձեռք է բերվում վոչ թե տրամ-վայի վոտնակի վրա:

Դրա համար կան ավելի լավ միջոցներ: Պարա-պեցե՛ք Փիզկուլտուրայով, սղդացեք չմուշկներով, սահեցե՛ք սահնակներով, կրակեցեք, լողացեք և այլն: Իսկ տրամվայի վոտնակը — դա վոչ թե հերոս դառ-նալու, այլ հաշմանդամ դառնալու մի ուղի յէ:

Վոչ մի տեղ չկա այնպիսի անկանոն յերթևեկու-թյուն, ինչպես մեզ մոտ Մոսկվայում: Այդ բանից տուժում է մեր տրանսպորտը: Մեր մեքենաները դնում են ավելի դանդաղ, քան մյուս յերկրներում: Ձի կարելի դարձացնել նորմալ արագությունը, յերբ փողոցային յերթևեկությունը անկանոն է: Բացի այդ, դա սաստիկ ցնցում է մեքենաների և տրամվայ-ների ղեկավարների ջղերը:

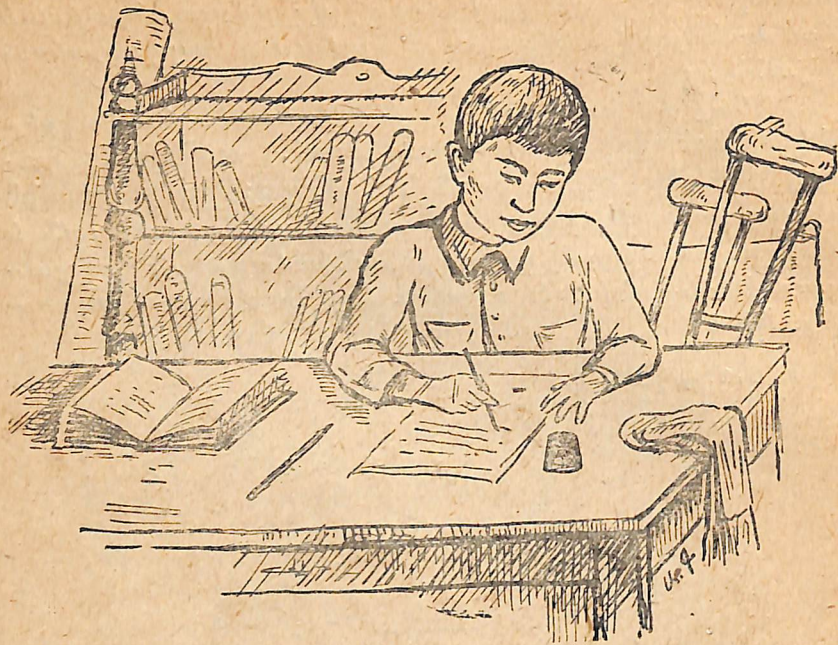
Փողոցում յերեխաները կարող են իրենց մեջ

դաստիարակել այնպիսի վորակ, վորը միշտ անբաժան է
համարձակությունից: Այդ ամուր կարգապահու-
թյունն է:

Պետք է սովորեցնենք ձեզ, պետք է հարկադրենք
ձեզ կանոնավոր գնալ փողոցներով, պահպանել փո-
ղոցային յերթ-վեկուրքյան կանոնները: Այդ բոլորովին
դժվար բան չէ, բայց շատ ոգտավետ վարժություն է
կարգապահության զարգացման համար, վորը յու-
րաքանչյուր խիզախ մարդու անհրաժեշտ հատկու-
թյունն է:

25 հունվարի, 1937 թ.

ԲԱՅ ՆԱՄԱԿ ԻՄ ԸՆԿԵՐՆԵՐԻՆ

1935 թ. մարտի 8-ին, կանանց միջազգային տոնն եր. ինձ և մորս (վոր աշխատում եր Քաղխոր-հրդում) պարգևատրեցին հազուստով:

Այդ որը ուրախութեանս չափ ու սահման չկար: Յես խնդրեցի մորս տալ միայն 20 կոպեկ, վորպեսզի նստեմ տրամվայ:

Մայրս չմերժեց: Յես վերցրի ու վագեցի դեպի № 2-րդ տրամվայի վագոնը: Կյանքումս յերկրորդ անգամն եյի տրամվայ նստում, դրա համար ել հետաքրքրութեանս չափ ու սահման չկար:

Վագոնն ինձ հասցրեց կայարան, սակայն չե վոր յես գործ չունեյի կայարանում, գնացել եյի ման գալու: Մտածում եյի ինչ անել:

Վտաքով չեյի ուզում վերադառնալ: Դրա համար վորոչեցի առանց փողի նստել:

Ամեն մի կանգառը հասնելիս՝ սիրտս արագութեամբ խփում եր: Գալիս ե ահա տոմսեր ստուգողը: Նա մոտեցավ ինձ, սակայն այլևս ինձ վագոնում չտեսավ: Արագ գնալու ժամանակ յես ինձ նետեցի վագոնից: Յես ուշքս կորցրել եյի, չգիտեյի վորտեղ եմ գտնվում: Միայն հաջորդ որը գլացի, վոր պառկած եմ հիվանդանոցում:

Յերկրորդ վագոնի առաջին անիվները անցել եյին իմ աջ վոտքի թաթի վրայից և բաժանել իմ մարմնից: Վտաքս կտրեցին:

Յերեք ամիս հիվանդանոցում մնալուց հետո, ինձ տուն բերին: Այժմ յես չեմ կարողանում անգամ փայտերի ողնութեամբ ման գալ:

Իմ ընկերները արդեն դպրոց են գնում, իսկ յես զրկված եմ այդ բախտավորութեանից:

Ինձ հետ պատահած այս դժբախտ դեպքի մասին պատմելով ձեզ, ցանկանում եմ, վոր դուք ել ինձ նման անդադուցութեան և անմիտ դրոսանքի զոհ չդառնաք:

Դուք պետք ե ճիշտ կիրառեք տրամվայների և ավտոների յերթեվեկութեան կանոնները:

Յերեք վագոն չմտնեք առաջին դռնից, չթռչեք գնալու ժամանակ, չկալչեք տրամվայի և ավտոների պոչից: Յեթե փող չունեք՝ տրամվայ չնստեք, խաղ չանեք փողոցների մեջտեղում, և այն ժամանակ դուք յերբեք ինձ նման դժբախտութեան չեք հանդիպի: Յես հուսով եմ, վոր բոլոր դպրոցականները քննութեան կառնեն ինձ հետ պատահած դժբախտ դեպքը և կըպահպանեն յերթեվեկութեան կանոնները:

Ձերմ բարեներով ձեր պատանի ընկեր՝

ԳՐԻԳՈՐ ՄԱՆՏՈՅԱՆ

Ի՞նչն է ԼԱՎ ՅԵՎ Ի՞նչը՝ ՎԱՏ

Մի պատկի՛
 Ժիր յերեխա
 Յեկավ հոր մոտ
 ու ասավ
 — Ասա՛, հայրիկ,
 ասա, տեսնեմ,
 Ի՞նչն է վատը,
 Ինչը՝ լավ:
 Գաղտնիք չունեմ
 յես ձեզանից,
 Ականջ արեք,
 յերեխեք,
 Այդ հայրիկի
 պատասխանը
 Կանեմ այստեղ
 յես մեկ-մեկ:
 Յերբ քամին է
 փչում, ճչում,
 Կարկուտ թափվում
 հորդառատ,
 Ա՛յ, այդ որը
 համարվում է
 Չբոսանքի
 համար վատ:
 Անձրեվն անցավ
 արեգակի

Վառ չողերը
 փայլեցին:
 Ա՛յ, լավ որ է
 զբոսանքի
 Թե փոքրիկին,
 Թե մեծին:
 Թե յերեխան
 Կեղտոտ է, սեվ,
 Գիշերվանից
 ել խավար,
 Դե, պարզ է վոր
 դա շատ վատ է,
 Մորթի համար
 վնասակար:
 Թե յերեխան
 սիրում է միշտ
 Ոճառ, փոշի
 ատամի,
 Այդ յերեխան
 վարվում է ճիշտ,
 Այդ շատ լավ է,
 զովելի:
 Թե կովարար
 ու չար տղան
 Ծեծում է մի
 փոքրիկի,
 Յես այդպիսի
 յերեխային
 Գրքում չեմ հիշի
 իսկի:
 Ա՛յ, սա ասում է
 բարձրաճայն.
 «Քեզնից փոքրին
 չծեծես»:
 Ինչ լավիկն է
 այդ յերեխան,

Ապա մի լավ
 նայի՛ր, տե՛ս:
 Յեթե տղան
 պատռել է իր
 թե՛ գնդակը,
 թե՛ գիրքը,
 Հոկտեմբերիկներն
 ասում են
 Ինչ վատ է այս
 փոքրիկը:
 Թե սիրում է
 աշխատանքը,
 Միշտ կարգում է
 յերեխան,
 Ապա ասում են
 ամենքը.
 «Ի՛նչ լավիկն է
 այս տղան»:
 Այս պատլիկը
 սեվ ազոավից
 Վախեցել է
 ու փախչում.
 Սա չատ վատ է,—
 Այդ յերեխին
 Վախկոտ տղա յենք
 կանչում:
 Իսկ այս տղան,
 Թեև պատիկ,
 Ազոավից չի
 վախենում:
 Քաջ յերեխան
 միշտ ել լավ է,
 Պետքական է
 մեր կյանքում:
 Սա ել մտել է
 ցեխի մեջ,

Կեղտոտել է
 շապիկը,
 Այդ տղայի
 համար կասենք,
 Վոր փնթի յե
 փոքրիկը:
 Ով սրբում է
 վռնամանը,
 Կրկնակոչիկն է
 մաքրում,
 Ա՛յ, այդպիսի
 յերեխային
 Մենք միշտ լավ ենք
 համարում:
 Այս բոլորը
 թող լավ հիշի
 Ամեն տղա,
 իմանա,
 Վոր մեծանա՝
 Խոզ կղառնա,
 Թե խոզուկ է
 յեղել նա:
 Յեվ հեռացավ
 տղան ուրախ
 Ու իր մաքրում
 վորոչեց.
 «Միշտ ել լավ—լավ
 բաներ կանեմ,
 Վատ չեմ լինի,
 յերբեք յես»:

ԽՈՍՏՈՒՄՍ ԶԿԱՏԱՐԵՅԻ

1.

Աշնան մի զեղեցիկ առավոտ եր:

Քաղաքային այգու ծառերը դեղին, կանաչ ու կարմիր շորեր եյին հագել:

Ծառայողները, վորի ձեռքին պորտֆել, վորի կոնատակին թղթապանակ, կին ու տղամարդ, ծեր ու յերիտասարդ, շտապ քայլերով անցնում եյին աս-Փալտած մայթերով: Մայթի կողմից քչքչալով անցնում եր մի ժիր առվակ: Ավտոները սուլելով այս ու այն կողմն եյին վազվզում:

Աշոտիկը, Լենան ու Մացոն կանգնել ու նայում եյին ծառերից թափվող գույնզգույն տերեւներին:

— Ո՛ւշ ե, գնանք, — ասաց Լենան:

Յեվ նրանք յերեքով ել արագ քայլերով ուղղվեցին դեպի դպրոց:

Տրամվայն անցավ գոռգոռոցով ու զնգզնգոցով: Փողոցը թարմացավ:

Աշոտիկը հանկարծ սկսեց վազել:

— Ի՛նչ ես անում, Աշոտիկ, ի՛նչ ես անում: Զե՞ վոր դու պիտներ ես: Զե՞ վոր դու խոսք ես տվել տրամվայի պոչից չկաշել, — յետևից գոռացին Լենան ու Մացոն:

Աշոտիկը վազեց, վազեց, ուզեց վոտը դնի տրամվայի աստիճանի վրա, բայց չկարողացավ, ընկավ...

Ել չիմացավ Աշոտիկը, թե ինչպես միլիցիոները տրամվայը կանգնեցրեց, շտապ ոգնության ավտոն

կանչեց, իրեն գրկեցին, ավտոյի մեջ դրին, տարան հիվանդանոց, պառկեցրին սեղանի վրա, ձախ վոտը կտրեցին...

2.

Պառկած եր Աշոտիկը հիվանդանոցում: Նա նիհարել եր, դունատվել: Պառկել եր ու գլուխը վերմախով ծածկել:

Մահճակալի մոտ, աթոռի վրա, նստած եր մայրիկը:

— Աշոտի՛կ ջան, յերեսդ բաց արա, յեկել եմ քեզ տեսնելու:

Պատասխանի փոխարեն լավեց Աշոտիկի խուլ հեկեկոցը:

Մայրը, սիրտ տալով իրեն, հանգստացնում եր Աշոտիկին:

— Լաց մի՛ լինիր, բալես, քեզ հենակներ կտան, քեզ համար վոտ կպատրաստեն, դու ելի ման կգաս, դպրոց կհաճախես...

— Բայց դպրոցի յերկար սանդուխքով ի՞նչպես պետք ե բարձրանամ...

Ասաց Աշոտիկն ու կրկին հեկեկաց:

— Կսովորես, կբարձրանաս, բալե՛ս: Բավական ե, Աշոտի՛կ, լաց մի լինի, — ասաց մայրիկը և թաշկինակով սրբեց իր աչքերը:

«Ախր ինչո՞ւ չլսեցի ընկերներիս, ինչո՞ւ ցատկեցի տրամվայի վրա»... — մտածում եր Աշոտիկն ու հառաչում:

3.

Հիվանդանոցի ընդունելության ուրը Լենան ու Մացոն գնացին Աշոտիկին տեսնելու:

Նրանք իրենց ընկերոջ համար խնձոր, կանֆետ ու մանդարին եյին բերել:

Ընկերներին տեսնելով, Աշոտիկը տխրեց:

— Ինչո՞ւ յես տխուր, Աշոտի՛կ, — հարցրեց Լե-
նան:

— Ի՞նչպես չտխրեմ... Ինչո՞ւ յես ձեզ չլսեցի,
ինչո՞ւ ջոկատին տված ազնիվ պիտներական խոստումս
չկատարեցի... Յես վատ պիտներ եմ, յես անկարգա-
պահ եմ...

— Ավելորդ են այժմ այդ խոսքերը, Աշոտի՛կ:
Դու մի՛ հուզվիր, հանդիստ յեղիր, վոր շուտ առող-
ջանաս, դպրոց դաս, — ասաց Մացոն:

— Մենք քեզ կողնենք, Աշոտի՛կ: Քեզ հետ կպա-
րապենք, վոր հասնես մեզ, — ավելացրեց Լենան:

Գնալու ժամանակն եր:

Մացոն ու Լենան վեր կացան, ցտեսություն ա-
սացին ու դուրս յեկան:

Աշոտիկը յերկար նայեց նրանց յետևից, խոր
հառաչեց և աչքերը լցվեցին արտասուքով:

4.

Անցավ նախշուն աշունը, անցավ ծերուկ ձմեռը:

Յեկավ յերիտասարդ ու թարմ գարունը:

Մայիսի մի գեղեցիկ առավոտ եր:

Կրկին մայթերով շտապ քայլերով անցնում էին
քաղաքացիք — էին ու տղամարդ, ծեր ու յերիտա-
սարդ:

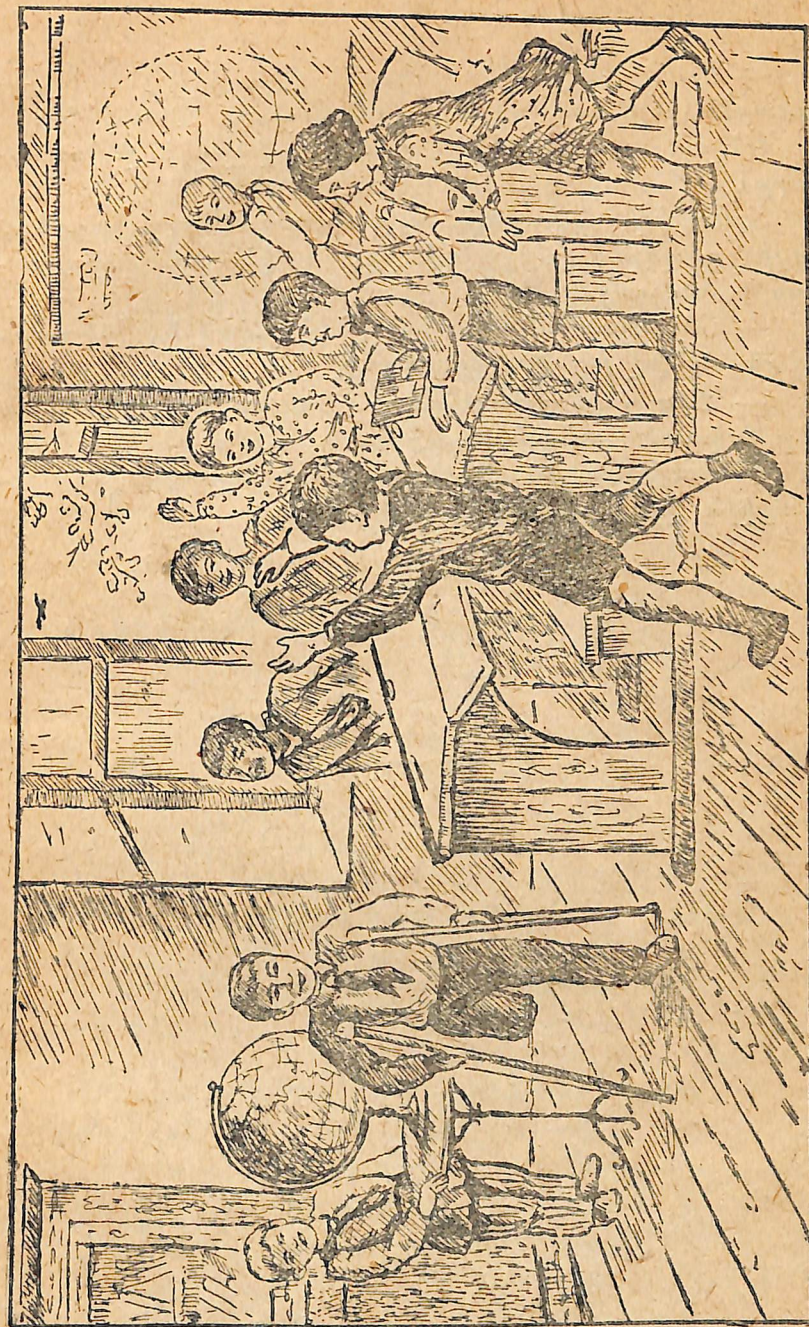
Աշոտիկը, Լենան ու Մացոն դպրոց էին գնում:

Աշոտիկը հենակներով եր, ման գալ նոր եր սո-
վորել, դանդաղ եր գնում:

Գռգռոցով ու գնդգնդոցով անցավ տրամվայը:

Աշոտիկը յերկար նայեց անցնող տրամվայի յետե-
վից, ապա իր ընկերները դեմքին...

Մացոն ու Լենան հասկացան, թե ինչ հիշեց Ա-
շոտիկը...

— Ուռա՛, Աշոտիկը յեկավ, Աշոտիկը յեկա՛վ,—
գոռացին յերեխաները և շրջապատեցին Աշոտիկին:

Յեկան նաև Աշոտիկի դասդեկավարը և ջոկատա-
վարը:

Աշոտիկը, վորմինչև այդ ժպտում եր, մոայլվեց,
հազիվ զսպելով արցունքները, գրկեց իր ջոկատա-
վարին և ասաց.

— Յես վատ պիտներ եմ, ընկեր Ջավեն, ջոկատին
տված ազնիվ խոսքս չկատարեցի...

— Քեզ հետ պատահած դժբախտությունից հետո
մեր ջոկատի պիտներներից վոչ մեկը չի խախտել
յերթեկության կանոնները,— հանգստացնում եր Ա-
շոտիկին ջոկատավար Ջավենը:

Վ. ԳՈՒՍԵՎ.

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆՆԵՐԻ ՅԵՐԳԸ

Այսոր մենք ահա ուրախ մեր յերգով
Գնում ենք կարմիր դրոշի ներքո
Մեր նոր դպրոցը արձակ ու ազատ,
Մեր տունը ահա ուրախ, լուսառատ:
Ջավոդի, հանդի մանուկներ ենք մենք,
Յեվ պարզ ու պայծառ ճանապարհ ունենք:

Մանկության համար յերջանիկ, ազատ,
Շընորհակա՛լ ենք, յերկի՛ր հարազատ:

Կենենք քարտեզի, տախտակի առաջ,
Կրվագենք դահլիճն այն լուսաճաճանչ:
Յեվ կը սովորենք այնպես, վորպեսզի
«Շատ լավ, յերեխեք»— Ստալինն ասի:
Ջավոդի, հանդի մանուկներ ենք մենք,
Յեվ պարզ ու պայծառ ճանապարհ ունենք:

Մանկության համար յերջանիկ, ազատ,
Շընորհակա՛լ ենք, յերկի՛ր հարազատ:

Մենք կճանաչենք հեռու յերկրներ,
Կուսումնասիրենք կազմը աշխարհի:
Յեվ կաճենք, վորպես քաջ կապիտաններ,
Նավեր կվարենք ծովում անվահեր:
Յեվ հանդիպելով բուքի, մենք կասենք—
Ի՛նչ կա վոր... պայծառ ճանապարհ ունենք:

Մանկության համար յերջանիկ, ազատ,
Շընորհակա՛լ ենք, յերկի՛ր հարազատ:

Հերոսները մեզ կլինեն ուրիշակ:
Ուզում ենք լինել խիզախ, համարձակ:
Կաճենք կըթռչենք ստրատոսֆերան—
Հանդարտ, ժպիտով, ամպերի վրան:
Յե՛վ բարձրանալով կընայենք, կասենք,—
Ի՛նչ կա վոր... պայծառ ճանապարհ ունենք:

Մանկության համար յերջանիկ, ազատ,
Շընորհակա՛լ ենք, յերկի՛ր հարազատ:

Մեր հոկտեմբերյան դրոշակն ահա
Խի՛լ թշնամուն յերբեք թույլ չենք տա:
Մենք բուռններ կըլինենք արի,
Պատրաստ կըլինենք մենք նոր պայքարի:
Հերթափոխության կը գնանք, կասենք —
Ի՛նչ կա վոր... պայծառ ճանապարհ ունենք:

Մանկության համար յերջանիկ, ազատ,
Շընորհակա՛լ ենք, յերկի՛ր հարազատ:

Թարգմանեց Գ. ՍԱՐՅԱՆ

ՅԵՆՆԱ ԿՈՆՈՆԵՆՈ

ԿՈՊՏՈՒԹՅՈՒՆ

Դպրոցի հանդերձապահը խոսում էր այգեպանի հետ, վորը յերկամյա կապույտ ծաղիկներ եր բերել:

— Հրաշալի յե ձեր դպրոցը,— ասաց այգեպանը՝ կարմիր դեմքով, ուրախ աչքերով մի փոքրիկ ծերուկ: Հողիս փառավորվում ե: Յես ու դու, մայրիկ, այսպիսի դպրոցում չենք սովորել:

— Լավ դպրոց ե,— պատասխանեց հանդերձապահը, հոգնած, բարի դեմքով մի հասակավոր կին, բայց յերեխաներն ուղղակի տանջում են ինձ: Նրանց մասին հոգ են տանում, վոր լավ լինեն, բայց այդ բանը մի՞թե գնահատում են նրանք: Կնոջ ձայնի մեջ դառնություն կար:

— Պատիժ են, պատիժ. ամեն տեղ կեղտոտում են, գծում: Անցյալ հնդորյակում մի արձան բերին. արձանը մատիտով խզողեցին: Իսկ ի՛նչ կոպիտ են: Յերբ վազում են հագնվելու, կարծես վողջ հանդերձարանը պիտի կործանեն: Գոռգոռում են, չվացնում, վերարկուն ձեռքիցդ խլում են: Հենց են ե լսում ես. «Ե՛յ, դու: Ե՛յ, ինձ տուր»: Կարծես թե հին ժամանակվա վաճառականներն են գոռում կառապանի վրա: Յերեկ մեկն ինձ այնպես հրեց, վորմինչև հիմա ձեռքս ցավում ե: Յես նրան ասում եմ. «Ամոթ չի՞, չարաճճի, յես դիրեկտորին կգանգատվեմ»: «Ռեխդ կապիր,— պատասխանում ե նա,— ուզում ես, դատախազին գանգատվիր»: Այնպես վերավորական եր, ազնիվ խոսք, վոր քիչ մնաց լաց լինեմ: Կինը հուզվեց:

— Իսկ դու մի վրդովվիր, մայրիկ,— հանգստաց—

նում եր նրան ուրախ ծերուկը, — ջահել են, խակ են: Մենք վոր փոքրիկ եյինք, նույնպես չարություն եյինք անում: Չարություն անել սիրում են, բայց կայտառ են, սրամիտ: Մեր յերեսաները լավ յերեսաներ են: Թոռս 12 տարեկան է, բայց դյուտարար է: Այս մեքենայով, — ասում է, — Տրոֆիմ պապի, մարդիկ պետք է ուղղին ղեկավարեն, իսկ վորեն բան պատահելու դեպքում, բոլոր ֆաշիստներին կկոտորենք: Իսկ հետո ասում է. Տրոֆիմ պապի, ամբողջ յերկրում այնպիսի ծաղիկներ կցանենք, վոր դու յերազում ել չես տեսել:

— Յես ել եմ ասում, վոր լավ են, — համաձայնվեց հանդերձապահը: Տոներին ներկայացում տվին: Ներկայացումը չափազանց լավ եր: Բայց հետո այն պատանին, վոր վոտանավոր եր կարդում, վերարկուն ձեռքիցս խլեց և հատակի վրա չարտեց: Յես ասում եմ նրան. «Տղա՛, ինչո՞ւ յես վերարկուն հատակի վրա չարտում, չե՞ վոր մայրիկդ փող է տվել, դնել»: — «Գրողը տանի նրան», պատասխանում ե նա: Միայն այս ես լսում նրանցից: Յեմ վոչ թե միայն տղաները — աղջիկներն ել են ասում: Չե՛, յես կարծում եմ, վոր այդ կոպտությունները ներել չի կարելի: Հենց իրենց համար վնասակար է:

— Ճիշտ եք ասում, — անսպասելի կերպով լավեց տղամարդու մի խռպոտ ձայն:

Կինն ու ծերուկն իրար նայեցին: Մյուսի մոտ կանգնած եր մի մարդ սահմանապահի համազգեստով: Դա մի հրամանատար եր, վորը հեռավոր արևելքից արձակուրդ եր յեկել Մոսկվա: Դպրոցը հրավիրել եր նրան պիոներական հավաքույթի, վոր յերեսաներին պատմի ուղեկալի կյանքի մասին:

... Իսկ վերևում այդ ժամանակ, դանդից մի քանի բոպե առաջ, վեցերորդ դասարաններից մեկում մի անախորժ դեպք եր կատարվում: Աշխարհագրության դասատու Սոֆյա Լվովնան դաս եր բացատրում: Կոստյա Պոկրովսկին ուսուցչուհու բացատրությունը

չեր լսում, գիրք եր կարդում: Ուսուցչուհին այդ նրկատեց:

— Կոստյա, գիրքդ ծածկիր, դու չե՛ս լսում, — հանդիմանորեն ասաց նա:

Կոստյան մի վայրկյան գիրքը ծածկեց, հետո ելի սկսեց կարդալ: Գիրքը տուր ինձ, — ասաց ուսուցչուհին:

— Վերցնում եք, վերցրեք: Վերցրեք կերեք: Կպել եք ինձ, — կոպտորեն գոռաց դպրոցականը և գիրքն այնպես չարտեց, վոր քիչ եր մնում գիպչեր տարիքավոր ուսուցչուհու յերեսին:

— Դասարանից դո՛ւրս արի, — հուզմունքից դողացող ձայնով ասաց ուսուցչուհին:

— Դուրս կգամ, հլա մի սրան տես: Բարկանում ել է, — անպատկառորեն, ավելի կոպիտ գոռաց յերեսին: Իսկ ի՞նչ կարող եք անել ինձ: Այժմ ցարական ժամանակը չէ:

Նա դանդաղորեն, տատանվելով դեպի դուռը գընաց:

Վրդովվեցի՞ն արդյոք Կոստյայի վարմունքից նրա ընկերները: Վո՛չ, նրանցից չատերը հիացմունքով խլին նայում նրան: ... Դասերից հետո պիոներները հավաքվեցին պիոներական սենյակը: Այստեղ նրանք պետք է հանդիպում ունենային սահմանապահի հետ:

Սահմանապահին հանդիպեցին, ջերմ ծափահարություններով: Նրա վրա նայում եյին ազահարաբ, սիրով: Աշխարհագրության դասի ժամանակ տեղի ունեցած անախորժ դեպքը մոռացվեց: Չեր մոռացել միայն սահմանապահը, վորին ուսուցչուհին պատմել եր:

— Վո՛չ, յերեսաներ, մեր ուղեկալի կյանքի մասին յես չե՛մ պատմի, անսպասելի կերպով ասաց սահմանապահը:

— Ինչո՞ւ, ինչո՞ւ, — լավեց պիոներների ձայնը:

— Դեռ ավելի՛ն... — շարունակեց հրամանատար-

ըր, — յես կվերադառնամ ուղեկալը և կպատմեմ ընկերներին, վոր այն դպրոցում, վորի հետ մենք մտերմական դրադրութիւն ունեյինք, սովորում են աղերվականների վորդիների նման մեծամիտ, կռաւիտ յերեսաներ: Յեւ այսուհետեւ մեզ այլևս նամակներ չգրեք: Գիշերվա պահակութիւնից վերադառնալուց հետո, մենք կարդում եյինք ձեր նամակները և սըրտանց ուրախանում: Ահա թե ինչպիսի լավ յերեսաներ են աճում, — մտածում եյինք մենք, — ամուր փոխարինողներ կունենանք... իսկ դուրս ե գալիս, վոր դուք խոսքով եք միայն ամուր...

Այն, ինչ վոր ասաց հրամանատարը, այնքան խիստ եր ու սարսափելի, վոր յերեսաները մինչև անգամ վախեցան: Սենյակում լռութիւն տիրեց:

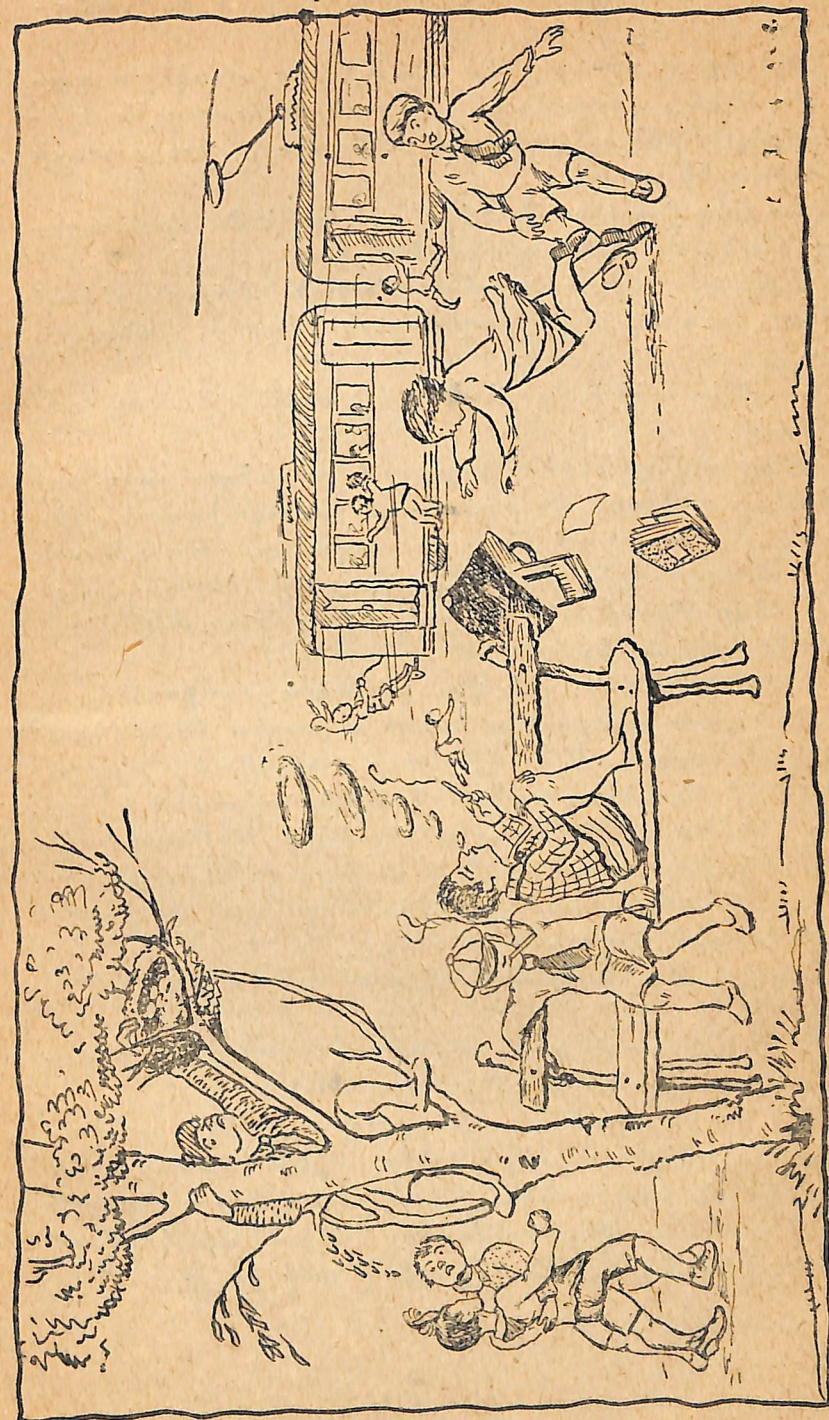
— Վո՛չ, վո՛չ, ճիշտ չե, — հուզմունքից հնչուն ձայնով բացականչեց մեկը:

— Վո՛չ, ճիշտ ե, — խստորեն ասաց հրամանատարը: Իսկական խորհրդային յերեսաները գիրքն ուսուցչուհու յերեսին չե՛ն չարտի: Կռաւութիւն, խուլիգանութիւն չե՛ն անի: Իսկական խորհրդային յերեսաները դպրոցի տեսնիկական աշխատակիցներին չե՛ն վիրավորի, պատերի վրա զզվելի բաներ չե՛ն գրի:

Հրամանատրի բառերը ցավ պատճառեցին յերեսաներին: Ինչ վոր ասում եր հրամանատարը, ճիշտ եր: Բայց մինչև այժմ նրանից վոչ մեկի մտքովն անգամ չեր անցել, վոր իրենք իրենց պահում են այն մարդկանց նման, վորոնք միայն խոսքով են լավ:

Յերեսաները նստած եյին հանգիստ, ամթաճար: ... Այս անկեղծ խոսակցութիւնը տեղի ունեցավ նորակառույց դպրոցներից մեկում: Սակայն այն կռաւութիւնը, վորի մասին մենք պատմեցինք, դժբախտաբար, միայն այդ դպրոցի աշակերտներին չե հատուկ:

Յերեսաների խոսակցութեան մեջ կան այսպիսի խոսքեր. «գնա՛ կորի», «սրիկա՛», «ե՛յ, դո՛ւ» և այլն: Այսպիսի (և ավելի վատ) խոսքեր գործածելը շատ

դպրոցականներ յուրատեսակ քաջություն են համարում:

Վեցերորդ դասարանի մի պիոներ աշակերտ դասի ժամանակ չարություն եր արել և ուսուցչին վիրավորել: Իրեն արդարացնելու համար, նա դպրոցի դիրեկտորին ասաց.

— Յես ջղային եմ: Ինչո՞ւ յե նա ինձ նկատողություն անում: Այժմ գիմնազիա չկա:

Այդ աշակերտի ստախանովական մայրը յեկավ դպրոց, լաց յեղավ, ներողություն խնդրեց, գանգատվեց.

— Ի՞նչ անեմ: Նա ինձ ել ե սատանայի մոտ ուղարկում:

Մանկավարժներին փողոցում բարեկը շատ յերեսներ ավելորդ են համարում: Քաղաքավարի լինելուց... ամաչում են: Ուսուցչուհու թաշկինակն ընկել ե հատակին: Վերցնե՞լ: Վո՛չ մի կերպ: Բայց ահա մեկը թաշկինակը վերցրեց, իսկ հետո այդ աշակերտին ծաղրեցին:

— Քճնո՞ւմ ես: Ա՛յ դու դժբախտ չողոքորթ:

Իսկ շատ յերեսաներ ինչպե՞ս կոպիտ են պահում իրենց փողոցում: Ահա հիանալի հագնված, ուրախ, առողջ մի յերեսա փորձում ե կաշեկ ավտոբուսի պոչին: Յերեսայի մի ձեռքին նոտաների թղթապանակն ե. յերեսի յերաժշտություն ե սովորում: Միլիցիոները, պատկառելի տարիքով մի մարդ շատ քաղաքավարի կերպով ասում ե.

— Այդպես չի կարելի: Ուզում ես առանց վոտի՞ մնալ:

— Զհանդամվի՛ր, — գոչում ե «պատանի յերաժիշտը», դեմքը ծովում ու հեռանում:

Մի կույր տղամարդ խնդրում ե 13-14 տարեկան յերկու աշակերտուհիներին, վոր իրեն ճանապարհի մյուս կողմն անցկացնեն: Աշակերտուհիները հրեցին կույրին, հռհռացին, ծլվեցին: հետո մի կողմում կանգնած նայեցին, թե ի՞նչ պիտի անի կույրը:

Մենք աշակերտուհիներին հարցրինք.

— Ինչո՞ւ դուք կույրի խնդիրը մերժեցիք:

— Ա՛յ քեզ բան: Նրա հետ ճանապարհ գնալն ամոթ ե, — փռկացրին աղջիկները:

Պիոներների համար կույրին ոգնելն ամոթ ե: Իսկ նրան հրելն՝ ամոթ չե:

Տրամվայներում, ավտոբուսներում փոքրահասակ դպրոցականները հրում են ճանապարհորդներին, վոր շուտով մանկական տեղերը գրավեն: Իրենց տեղերը զիջեն մի պառավի կամ յերեսա գրկած կնոջ: Վո՛չ մի կերպ: Ահա մի տարիքավոր կին: Նա հագիվ ե վոտի վրա կանգնում. յերկու ձեռքին ել ծանր կապոցներ կան: Թվում ե, թե 12 տարեկան առողջ, կարմրաթուշ պիոներն ինքը պետք ե դլխի ընկնի և իր տեղն այդ կնոջը զիջի:

Վո՛չ:

— Տղա՛, տեղդ այդ կնոջը զիջի՛ր, — ասում են պիոներին:

— Սա մանկական տեղ ե, — անվրդով պատասխանում ե դպրոցականը և յերեսը դեպի պատուհանը դարձնում:

Դպրոցականների կոպտության մասին պետք ե խոսեն իրենք, կոմյերիտականները և դպրոցի պիոներները: Առանձին յերեսաների կոպիտ, խուլիղանական արարքները պիոներական հավաքույթներում, աշակերտական ժողովներում չեն քննարկվում, կոպիտ յերեսաների մասին պատի թերթերում չեն գրում, ընկերներն այդպիսի յերեսաներին իրենց ատելությունը չեն հայտնում, չեն դատապարտում նրանց, այլ, ընդհակառակը, նրանց անվանում են «քաջ»: Մեծահասակ դպրոցականները փոքրահասակներին չեն արգելում:

Սահմանապահը արդարացի յեր, վոր Կոստյա Պոկրովսկու վարքը գնահատում եր վորպես վոչ-խորհրդային մարդու գործ: Վոչինչ, վոր այդ մարդը 13 տարեկան ե: Նա պիոներ ե: Հենց նա և իր հասա-

կակիցները պետք է լինեն մեր Սոցիալիստական հայրենիքի տերերը, այն հայրենիքի, վորն այնպես խնամում, պահպանում, փայփայում, աճեցնում ենք:

Ուշադրությամբ նայեցեք ձեզ և իրար, ընկեր պիտենք: Դուք յերազում եք տիրել միջպլանետային տարածությունը, դուք յերազում եք հերոսական սխրագործությունների մասին, դուք ցանկանում եք հնարել մինչև այժմ չտեսնված մեքենաներ, սովորում եք գիտուի կրակել, ջութակ եք նվագում: Մա շատ լավ է: Մեր յերկիրը հիանալի յերեխաներով հարուստ է:

Այնուամենայնիվ ձեզանից փոմանք կոպիտ են, սանձարձակ: Նայեցեք նրանց վրա: Ման են դալիս որորվելով, հրում են սրան, նրան, հայհոյում են, թքոտում... Բայց չե՞ վոր այդ յերեխաներից շատերը յերազում են Խորհրդային Միության հերոսների, յերկրի լավագույն մարդկանց նման լինել:

Նրանք պետք է գիտենան, վոր խուլիգանությունը, կոպտությունը, անկարգապահությունը, իրենցից հասակավորներին չհարգելը, իրենց իղձերի բրազործմանը կխանգարի: Իրենց վողջ կյանքում խանգարիչ կհաղիսանա:

Ասացեք նրանց, վոր իրենց վարքով խայտառակում են ձեզ, խայտառակում են խորհրդային յերեխաներին, վորոնցով իրավամբ պարծենում է մեր հայրենիքը:

Թարգման. ռուսերենից („Пионерск. правда“)

Հիշեցեք փողոցային յերթեվեկության կանոնները.

1. Գնա միմիայն մայթերով:

2. Փողոցն անցիր խաչաձևող տեղերից, վորտեղ անցնելու համար նշված արահետով, վորտեղ ցույց է տրված «Անցում», կամ «Սպիտակ քարուղի» կա: Այնտեղ, վորտեղ լուսարձակ կա, սպասիր կապույտ աղբանշանին: Ուշադրությամբ հետևիր այն ավտոներին, վորոնք անցնում են աջ կամ ձախ կողմից:

3. Փողոցն անցիր ուղիղ դժով առանց չեղվելու: Նախքան մայթից դուրս դալը, նայիր դեպի ձախ ու աջ, վորոցն անցնելիս միշտ դիտիր շուրջը: Ծանապարհը մի անցնիր՝ նախքան ավտոն անցնելը. կանգնիր, առանց սպասելու աղբանշանին. թող անցնի ավտոն, հիշիր, վոր ավտոն չի կարող միանգամից կանգնել. հատկապես զգուշացիր ավտոյից խոնավ յեղանակին:

Առանձնապես զգուշ յեղիր կանգնած տրամվայի կամ ավտոյի յետևից փողոց դուրս դալուց:

4. Տրամվային, ավտոներին (ավտոբուսին) զնացքներին սպասիր կայանի դիմաց դռնվող մայթի կամ հրապարակի վրա:

5. Ներս չմտնել, դուրս չդալ և դռները բաց չանել մինչև ամբողջովին չկանգնի տրամվայը, ավտոբուսը, ավտոն: Դուրս դալու Ժամանակ անպայման յետ նայիր:

6. Խաղեր մի սարքեր խճուղու վրա:

7. Մի ցատկեր տրամվայների, ավտոների վրանակների և բուֆերների վրա: Մի կաշիք ավտոների, սայլերի յետևից, թույլ մի տա այդ անել նաև քո ընկերներին:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

	Էջ
1. ՀԼԿՅԵՄ Կենտկոմի և ՀԽՍՀ Լուստողկոմատի կողմից.	3
2. Ս. Ստալսկի.— Յերեխաներ.	5
3. Տ. Պերելիզին— Ընկերական խորհուրդ.	7
4. Վ. Չկալով—Ամեն մի համարձակություն ազնիվ դործ է	8
5. Գ. Մանուոյան— Բաց նամակ իմ ընկերներին	12
6. Վ. Մայակովսկի.— Ինչն է լավ, և ինչը՝ վատ	14
7. Հ. Հայրապետյան— Խոստումս չկատարեցի	18
8. ԳուսևՎ.— Խորհրդային դպրոցականների յերգը	23
9. Յե. Կոնոնենկո— Կոպտություն	25
10. Փողոցի յերթևեկության կանոնները	33

Պատ խմբագիր՝ Մ. Դուրգարյան
Տեխ. խմբագիր՝ Ան. Գապարյան
Մրբագրիչ՝ Հ. Մանուկյան

Գլավիլիտի լիազոր՝ Ա.— 4018. Հրատ. 4684.

Պատվեր 576, Տիրաժ 3500

Թուղթ 62×94. Տպագր. 11¼ մամ.

ՇԼԷ մամ. 24,480 նշան.

Հանձնված է արտադրության 3 հուլիսի 1938 թ.

Ստորագրված է տպագրության 29 հուլիսի 1938 թ.

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0387574

411

W1205

3492

ԳԻՆԸ 80 Կ.

БУДЬ ИСПРАВНЫМ
И СОЗНАТЕЛЬНЫМ

ГИЗ АРМ. ССР, ЕРЕВАН

Нахорес